

Bijlage 1

Informatie bij motie Whekopas

Gelrepas in Arnhem

Tot 15 december 2015 verstrekke gemeente Arnhem een Gelrepas op basis van een verordening. De wettelijke grondslag hiervoor is te vinden artikel 108, 147 en 149 van de Gemeentewet. Hier zijn we per 15 december 2015 vanaf gestapt om de volgende reden:

Het verlenen van de Gelrepas met daaraan ten grondslag liggend een verordening is geen grondslag om ook Suwinet te mogen raadplegen en om aan bestandsvergelijking te doen. En dat wilden wij wel heel graag.

Daarom is per 15 december 2015 besloten om de Gelrepas te verstrekken in de vorm van bijzondere bijstand en heeft sindsdien dus de Participatiewet als wettelijke grondslag. De Participatiewet staat toe om voor de uitvoering van de bijstandsverlening Suwinet te raadplegen. Dit is noodzakelijk, omdat de Gelrepashouders en aanvragers van de Gelrepas niet zelf hun inkomsten hoeven aan te tonen. Dit scheelt ons met name heel veel werk bij de prolongatie, waarbij we ieder jaar onderzoeken of het recht op een Gelrepas geprolongeerd kan worden. Dat gebeurt dus via een check middels Suwinet. Als dat niet meer kan, zou dat betekenen dat we jaarlijks bij meer dan 4000 huishoudens hun recht op een Gelrepas na een jaar moeten beëindigen en die inwoners de Gelrepas opnieuw moeten aanvragen en daarbij hun recente inkomensgegevens moeten overleggen waaruit blijkt dat er recht is. Daarnaast geldt voor het merendeel van de 15.000 Hoofd-Gelrepashouders dat wanneer de Gelrepas wordt verstrekt op basis van een verordening, wij o.g.v. de AVG mogelijk geen bestandsvergelijking meer mogen doen, omdat een wettelijke grondslag die dit rechtvaardigt ontbreekt. De Participatiewet biedt dit wel.

Derdelanders

Wanneer je een Gelrepas verstrekt als een vorm van bijzondere bijstand, dan zijn de regels van de Participatiewet van toepassing. Dat betekent o.a. dat alleen Nederlanders of daaraan bij wet gelijkgestelden hiervoor in aanmerking kunnen komen. Dat betekent tegelijkertijd dat derdelanders hiervoor niet in aanmerking kunnen komen, zoals bijvoorbeeld Oekraïners. Het is namelijk zo dat Oekraïne niet tot de EU behoort. Hoewel Oekraïense vluchtelingen hier mogen verblijven, levert dat geen rechtmatig verblijf o.g.v. artikel 8 a tot en met e en l van de Vw2000 op. Op grond van artikel 11 van de Participatiewet is er voor deze mensen dus geen bijstand mogelijk. In Arnhem kunnen deze mensen dus niet voor de Gelrepas in aanmerking komen.

Als je derdelanders, zoals Oekraïners, wel voor een Gelrepas in aanmerking zou willen laten komen, zou je dus de wettelijke grondslag van de Gelrepas weer een verordening moeten laten zijn. Met dus het enorme negatieve effect voor zowel de inwoners van Arnhem als de uitvoering binnen W&I zoals hierboven beschreven.

Het is juridisch niet te motiveren is om alleen voor Oekraïners de Gelrepas te verstrekken op basis van een verordening en voor alle overige rechthebbenden op basis van de Participatiewet. Hier moet een keuze in gemaakt worden voor de gehele doelgroep. Je kunt niet voor een deel van de doelgroep zeggen dat het geen vorm van bijzondere bijstand is en voor anderen wel, met alle wettelijke bepalingen zoals verplichtingen (denk aan bijvoorbeeld de inlichtingenplicht) die dit met zich

meebrengt. Dit zou een vorm van rechtsongelijkheid zijn.

Bovendien zouden dan in verband met het gelijkheidsbeginsel alle derdelanders toegelaten moeten worden tot de Gelrepas en niet uitsluitend Oekraïners. Maar dat zou dus alleen mogelijk kunnen zijn als de Gelrepas verstrekt zou worden op basis van een verordening, hetgeen zeer onwenselijk is.

Regeling opvang ontheemden Oekraïne

Specifiek voor Oekraïners bestaat de Regeling opvang ontheemden Oekraïne (hierna: Rooo). Deze regeling geeft de gemeente de mogelijkheid om aan ontheemde Oekraïners een vergoeding te geven voor bijzondere kosten die zij maken. Het moet gaan om kosten die niet op een andere manier vergoed kunnen worden, noodzakelijk zijn en incidenteel zijn. De kosten die via de Gelrepas voor vergoeding in aanmerking komen zijn veelal niet incidenteel. Daarom ligt de Rooo minder voor de hand als basis voor vergoeding van kosten voor participatiedoeleinden zoals de Gelrepas die kent. Bovendien geldt de Rooo uitsluitend voor ontheemde Oekraïners, waardoor dit geen oplossing kan bieden voor andere derdelanders.